

בש"פ 5844/22 - מיכאל חז'ויב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5844/22

לפני: כבוד השופט ח' כבוב

המבקש: מיכאל חז'ויב

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה למתן רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע במ"ת 53982-08-22 שניתנה ביום 31.8.2022 על ידי כבוד השופט ע' כהן

תאריך הישיבה: י"ב באלול התשפ"ב (08.09.2022)

בשם המבקש: עו"ד תאמר אסדי; עו"ד סמי פרטיאלי

בשם המשיבה: עו"ד נגה בן סידי

החלטה

1. בקשה למתן רשות לערור ב"גלגול שלישי" לפי סעיף 53(א1)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: החוק), על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט ע' כהן) במ"ת 53982-08-22 מיום 31.08.2022. בהחלטה זו קיבל בית המשפט המחוזי את ערר המשיבה על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע (כב' סגנית הנשיא נ' חקלאי) במ"ת 6546-06-22 מיום 30.08.2022 והורה על מעצר המבקש עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

תמצית עובדות כתב האישום והרקע לבקשה

2. ביום 16.06.2022 הוגש נגד המבקש כתב אישום המייחס לו את העבירות הבאות: נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: הפקודה); נהיגה ללא רישיון, לפי סעיף 10(א) לפקודה; נהיגה ללא

עמוד 1

ביטוח, לפי סעיף 2(א) לפקודת בטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970; נהיגה ברכב ללא רישיון רכב, לפי סעיף 2 לפקודה; ונהיגה ללא חגורת בטיחות, לפי תקנה 83ב(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.

3. על פי עובדות כתב האישום, המבקש אינו מורשה לנהיגה ומעולם לא הוציא רישיון נהיגה. ביום 23.01.2022 נפסל המבקש מלהחזיק או מלקבל רישיון נהיגה לתקופה של 36 חודשים. אף על פי כן, ביום 15.06.2022, נתפס המבקש נוהג ברכב פרטי בבאר שבע כשלצידו נוסע נוסף; וזאת כאמור, ללא רישיון רכב בתוקף, ללא פוליסת ביטוח בתוקף ומבלי שחגר חגורת בטיחות.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את המבקש עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

5. ביום 29.06.2022 הורה בית משפט השלום לתעבורה על מעצרו של המבקש בפיקוח אלקטרוני. ערר שהגישה המשיבה על החלטה זו לבית המשפט המחוזי התקבל ביום 30.06.2022 בהסכמת הצדדים. במסגרת החלטת בית המשפט המחוזי נקבע, כי המבקש יישלח לקבלת תסקיר מטעם שירות המבחן (להלן: התסקיר הראשון), אולם ייעצר עד לתום ההליכים נגדו או עד למתן החלטה אחרת בעניין.

6. ביום 10.08.2022 הוגש התסקיר הראשון, בגדרו לא בא שירות המבחן בהמלצה לשחרור המבקש לחלופת מעצר. זאת, נוכח התרשמותו כי אין בכוחם של המפקחים שהוצעו לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו. ביום 14.08.2022 הורה בית משפט השלום לתעבורה על הגשת תסקיר נוסף בעניינו של המבקש (להלן: התסקיר המשלים), במסגרתו ייבחנו מפקחים מוצעים אחרים. ביום 28.08.2022 הוגש התסקיר המשלים, אשר בא בהמלצה על שחרור המבקש למעצר בית בתנאים מגבילים.

7. בהמשך לכך, ביום 30.08.2022 התקיים דיון בתנאי מעצרו של המבקש בבית משפט השלום לתעבורה. בהחלטתו מאותו יום, הורה בית המשפט על שחרור המבקש ממעצרו מאחורי סורג ובריאח לחלופת מעצר בפיקוח אלקטרוני. בית המשפט נימק החלטתו במשך הזמן בו שהה המבקש במעצר; התרשמותו כי המבקש מבין את משמעות העמידה בתנאים של חלופת מעצר; בכך שהמפקחות שהוצעו נמצאו מתאימות על-ידי שירות המבחן; ובהמלצת התסקיר המשלים.

8. המשיבה הגישה ערר על החלטה זו לבית המשפט המחוזי, אשר התקבל ביום 31.08.2022. במסגרת החלטתו, ציין בית המשפט המחוזי את עברו התעבורתי הנרחב של המבקש, הכולל הרשעות קודמות בעבירות דומות שעליהן אף הושטו עליו עונשי מאסר מותנה ברי הפעלה. עוד ציין בית המשפט, שכפי שעולה מהתסקיר הראשון, המבקש אינו ראוי לשחרור לחלופת מעצר, ולא היה טעם לשלוח את המשיב לקבלת התסקיר המשלים.

9. המבקש לא השלים עם החלטה זו, ומכאן הבקשה שלפניי.

10. במסגרת בקשתו מציין המבקש את ההלכה לפיה אין להורות על מעצר עד תום ההליכים של אדם המואשם בעבירות תנועה, אלא במקרים חריגים בלבד. לטענתו, בית המשפט המחוזי לא נתן משקל מספק להמלצת שירות המבחן שניתנה בגדר התסקיר המשלים. עוד טוען המבקש, כי בית המשפט המחוזי שגה עת שהתערב בהחלטת בית משפט השלום, אשר התרשם באופן ישיר ובלתי אמצעי מהמפקחים המוצעים. לבסוף צוינו נסיבותיו האישיות של המבקש, וביניהן – שלאחרונה פונה מדירת עמידר שהחזיק בה אביו עד לפטירתו, ושכעת הוא נאלץ לגור ברכבו.

11. המשיבה בתגובתה טוענת כי בקשה זו אינה מצדיקה מתן רשות לערור ב"גלגול השלישי", שכן עניינה בכך שבית המשפט המחוזי לא אימץ את המלצת שירות המבחן שניתנה במסגרת התסקיר המשלים. ואילו, כידוע, המלצת שירות המבחן, כשמה כן היא – המלצה – והיא אינה כובלת את שיקול דעת בית המשפט. לגופו של עניין, המשיבה טוענת כי לא נפל פגם בהחלטת בית המשפט המחוזי, בשים לב לעבירות המיוחדות למבקש, למסוכנות הנשקפת ממנו

ולכך שלא ניתן לתת במבקש אמון – כך שאין בחלופת מעצר כדי לאיין את מסוכנותו. לעמדתה, עניינו של המבקש נופל בגדר אותם מקרים חריגים בהם יש להורות על מעצרו עד תום ההליכים של נאשם בביצוע עבירות תעבורה.

דיון והכרעה

12. לאחר שעיינתי בבקשה על בנספחיה ונתתי דעתי לטענות הצדדים ובאי-כוחם, החלטתי, מתוקף סמכותי לפי סעיף 53(א)(2) לחוק, לדון בבקשה כאילו הוגשה כערר על החלטת בית המשפט המחוזי – ולקבלה. כל זאת מהטעמים שיפורטו להלן.
13. כידוע, הלכה היא כי בקשה לרשות ערר על החלטת מעצר ב"גלגול שלישי" תתקבל רק במקרים מיוחדים, בהם מתעוררת שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית, החורגת מעניינם האישי של הצדדים להליך או כאשר מתקיימות נסיבות חריגות המצדיקות זאת, כגון פגיעה שאיננה מידתית בזכויות המבקש, חשש לעיוות דין וחריגה מסמכות (ראו: בש"פ 4167/22 מלכה נ' מדינת ישראל, פסקה 2 (20.06.2022)). כן יצוין, כי אין בעובדה שערכאת הערעור הגיעה לתוצאה שונה מתוצאת הערכאה הדיונית, כשלעצמה, כדי להוות עילה למתן רשות ערר (ראו: בש"פ 4133/22 צורדקאר נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (20.06.2022)). סבורני, כי עניין זה נופל בגדר אותם מקרים מיוחדים, המצדיקים מתן רשות לערר ב"גלגול השלישי".
14. המבקש מצוי במעצר מאחורי סורג וברח פרק זמן של כחודשיים וחצי. במהלך תקופה זו התקיימו בעניינו מספר לא מבוטל של דיונים – הן בבית משפט השלום לתעבורה, הן בבית המשפט המחוזי – והכל במסגרת בקשה לעצור אותו עד לסוף ההליכים.
15. שלילת חירותו של אדם היא אינה דבר של מה בכך, ומעצר עד תום ההליכים אינו מהווה מקדמה על חשבון העונש (בש"פ 1911/11 רוה נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (22.03.2011); בש"פ 5353/07 כהן נ' מדינת ישראל, פסקה ו(5) (29.06.2007), והאסמכתאות שם). זו ההלכה שנקבעה מימים ימימה. על כן, לפני שורה בית המשפט על מעצרו של נאשם עד תום ההליכים, עליו לבחון האם קיימות ראיות לכאורה שקושרות את הנאשם לעבירה המיוחסת לו (בעניינו, שיקול זה אינו רלבנטי, הואיל ואין מחלוקת אשר לתשתית הראייתית). כמו כן, על בית המשפט להשתכנע כי קיימת עילת מעצר בעניינו של הנאשם, וככל שכך הוא השתכנע, לשאול את עצמו האם ניתן להגשים את מטרת המעצר בדרך של שימוש בחלופה למעצר מאחורי סורג וברח, שפגיעתה בחירותו של הנאשם תהא פחותה יותר (בש"פ 5584/22 מנו נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (25.08.2022)).
16. בבוא בית משפט להכריע בסוגיה זו של חלופת המעצר, עליו לבחון את חומרת העבירה המיוחסת לנאשם, עברו הפלילי של הנאשם, מידת האמון שניתן לתת בו שיקיים את החלטת בית המשפט, את העובדה שעומד נגדו עונש מאסר מותנה, ועוד שיקולים רלבנטיים הנוגעים לנסיבות הייחודיות של כל מקרה ומקרה. ברם, בראש ובראשונה, על בית המשפט לשיקול האם הוצגה לפניו חלופה שיש בה כדי להניח את דעתו, ששחרורו של הנאשם – אף אם בתנאים מגבילים – יש בה כדי להגשים את מטרת המעצר. היינו, האם חלופת המעצר יש בה כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת משחרורו של הנאשם ממעצר.
17. במקרה שלפניי, מדובר במבקש אשר מיוחסות לו עבירות תעבורה. וכפי שנקבע על-ידי בית משפט זה, רק במקרים חריגים ויוצאי דופן, יורה בית המשפט על מעצר של נאשם בעבירות תעבורה עד תום ההליכים המשפטיים נגדו (ראו: 10118/04 ג'באלי נ' מדינת ישראל (16.11.2014); בש"פ 2227/08 גריפאת נ' מדינת ישראל, פסקאות 15-16 (14.03.2008), והאסמכתאות שם).
18. כאמור, ובהסכמת הצדדים, בית המשפט המחוזי הורה כי יעוכב שחרורו של המבקש ממעצר עד לקבלת

תסקיר מטעם שירות המבחן, במסגרתו תבחן האפשרות לשחררו לחלופת מעצר אשר תאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו. בהמשך, ולאחר קבלת התסקיר הראשון, הורה בית משפט השלום לתעבורה על קבלת תסקיר משלים. התסקיר המשלים, שלא כמו התסקיר הראשון, כלל המלצה לשחרר את המבקש למעצר בית בתנאים מגבילים.

19. אילולא התסקיר המשלים שהוגש על ידי שירות המבחן, ייתכן שלא היה מקום להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי. אך משהוגש התסקיר המשלים, ובו נבחנה חלופת המעצר כמפורט לעיל, שעליה המליץ בסופו של יום שירות המבחן, היה מקום לבחון את שחרורו ממעצר. זאת, כפי שעשה בית משפט השלום לתעבורה.

20. יוזכר, כי בית המשפט המחוזי הוא שהורה על קבלת תסקיר מטעם שירות המבחן, כדי לבחון אפשרות קיומה של חלופת מעצר ראויה. מכאן, שבית המשפט המחוזי ייחס מלכתחילה לרכיב זה משקל, אשר יש בו כדי להשליך על ההחלטה בסוגיית מעצרו של המבקש. ומשהתקבל תסקיר משלים, שבו, כאמור, הוצגה חלופה ראויה למעצר המבקש, עליה שירות המבחן המליץ – הרי היה מקום לשקול בחיוב אימוץ חלופה זו ולבכר אותה על-פני המשך מעצרו של המבקש מאחורי סורג ובריא.

21. על אף עברו התעבורתי של המבקש בעבירות דומות, הרי הליכי המעצר לא נועדו להוות תחליף לעונש שראוי להטיל עליו. על מעשיו ייתן המבקש את הדין, אם וכאשר יורשע במיוחס לו – וזאת, כשייגזר דינו במסגרת ההליך העיקרי, ולא בשלב מקדמי זה.

22. בהתאם לכל האמור, איני סבור כי המקרה דנא נופל באותם "מקרים חריגים ויוצאי דופן", אשר מצדיקים לעצור אדם המואשם בביצוע עבירות תעבורה מאחורי סורג ובריא עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

23. אשר על כן, החלטתו של בית המשפט המחוזי מיום 31.08.2022 תבוטל, ובמקומה תעמוד החלטתו של בית משפט השלום לתעבורה מיום 30.08.2022 בדבר שחרורו של המבקש – על כל התנאים והערבויות שנקבעו במסגרתה. המבקש ישוחרר מבית משפט השלום בירושלים.

ניתנה היום, י"ב באלול התשפ"ב (8.9.2022).

ש ו פ ט